

MŪSU LIETUVA

São Paulo - Brasil - 1971 m. sausio - janeiro 22 d.

PLACIAJAME PASAULYJE

EGIPTAS

Su didelėmis iškilėmis, ir dalyvaujant Sov. Rusijos prezidentui Nikolaj Podgornij su labai dideliu rusų palydovų skaičiumi, atidaryta Didžioji Nilo upės užtvanka „ASUAN“. Vakarų demokratijoms, praktiškai Amerikai, atsakius tą užtvanką statyti ir finansuoti, velionis prezidentas Nasseris kreipėsi į Sovietų Rusiją. Tamiečiai apsiėmė ir su pinigais, su savo inžinieriais taip išvirtino Egipte, kad dabar iš ten vargiai juos kas beškraptys.

EGIPTAS. Sovietų Rusija pažadėjo dabar pastatyti Egiptui ašoninius elektrai gaminti fabrikus, kad jis galėtų išplėsti savo industrija. Tai ir vėl sutvirtins Rusijos padėtį Egipte ir visuose arabų kraštuose. Tuo pačiu laisviesiems Vakarų kraštams Rusijos grėsmė bus dar didesnė.

ARKLYS ARKLIO NEKASO

Veltui nė arklyje arklio nekaso, sako mūsų priežodis. Todėl visai natūralu, kad komunistinė Rusija ne iš grynai pasigalėjimo ir ne dovana duoda Egiptui bilijonus dolerių. Ji juos atsiimsianti jei ne šiemeriopai, tai ušimteriopai. Kas sėja tas turi ir pjauti.

ti. Taip daro visi kapitalistiniai krašta. Tikroji nelaimė laisvajam pasauliui yra ta, kad bolševikai įkėlę kojas čia netik bandys subolševikinti Egiptą ir kitus arabų kraštus, bet iš čia plėstis dar toliau. Su arabų kraštais jų kontrolėn pateks ir didžiausi pasaulyje žibalo-naftos šaltiniai. Nuo jų priklauso vakarų Europos Amerikos ir net Japonijos industrijų gyvybė. Kas tuos naftos šaltinius valdo, tas gali padėti ar sužlugdyti tu kraštų pramonę. Tas yra didysis rusų išgalėjimo pavojus nekomunistų kraštams.

SOV. RUSIJA

Bolševikai pradėjo labai jau dūntis kai merikoje ir kituose kraštuose žydų apsigynimo organizacija pradėjo mesti bombas į jų konsulatų prekybos ir oro linijos rasti nes. Ne tik kad užpuola Maskvoje ir Leningrade gyvenančius amerikiečius ir daužo jų automobilių langus, bet kaltina Amerikos valdžią, kad ta žydus siundanti taip daryti. Lietuviai sako: «Kuo kas kvepia, tuo ir kita tepa». Kadangi Rusijoje nekam nevaia organizuoti jokių demonstracijų jei valdžia neįsako, ar bent nepatvirtina, tai bolševikai nuduoda, kad ir kituose kraštuose taip pat yra. Iki

bombos buvo mėtomos į «kapitalistinių» valstybių atstovybes, bolševikai balso nepakėlė. Bet kai lazdos kitas galas jiems pataikė, tai «gevalt!»

Mes nepateisinam jokie smurto, nei bombų mėtymo. Tai čia atžymime tik kaip faktą, kuris parodo bolševikų veidmainiškumą ir du saiku. Jei aš ką darau, tai gerai, Jei tu tą patį darai, tai blogai!

LENKIJA

Vis dar nerimsta Lenkijos uostų darbininkija po gruodžio mėnesį įvykusių maištų ir skerdynių. Gdanskio (Dancigo) laivų darbininkai metė praėjusį pirmadienį darbus, suirinko mitingą. Čia jie sustatė valdžiai savo reikalavimus ir išrinko atstovus vykti į Varšuvą tiems reikalavimams įteikti. Tarp kitų dalykų jie reikalauja: Paleisti iš kalėjimų per buvusias riaušes suimtuosius žmones, pasakyti kur palaidojo nukautuosius vyrus, teisiniau padalyti piliečiams tautos pajamas, atstatyti sindikatų nemėgiamus valdininkus, leisti patiems sindikatams išsirinkti savo vadus ir valdybas, ir t.t.

Izraelio vyriausybė pasmerkė visus tuos savo draugus, kurie ar merikoje, ar kitur meta bombas į sovietų ambasadas manydami, kad palengvins žydų padėtį Rusijoje.

Šio «Mūsų Lietuvos» Numerio GARBĖS LEIDĖJAS

labai gerbiamas prelatas
ALEKSANDRAS ARMINAS

Stiprybes, stiprybės, Gerb. Prelate, dar ilgus metelius taip gražiai darbuotis žmoniui labai ir Dievo garbei!

«Mūsų Lietuvos» Administracija.

Kiek metų kai Mačas klebonas iššikimai remia «Mūsų Lietuvą savo kukliomis santaupomis! Milžinišką parapiją tvarkant, bažnyčią, kleboniją, mokyklą statant, dešimtis tūkstančių išpažinčių išklusant, ligonis lankant, su draugijomis intensyviai veikiant, o dar turint labai silpną širdį, jam neįmanoma aktyviau pasireikšti lietuviškoje veikloje. Užtat jis seka mūsų gyvenimą ir veiklą skaitydamas «Mūsų Lietuvą» ir padėdamas jai nešti sunkią išlaidų našatą, susijusią su jos leidimu.

Trys Klaidos

Vienuolika dienų prieš Kalėdas Lenkijos vyriausybė paskelbė, kad šių produktų kainos bus pakeltos: jautienos 26%, akmens anglis 20%, batų 24%, miltai 16%, siūlai 19%, taukų 33%, marmelado 38%, kavos 92%. Kadangi Lenkijos pramonė yra labai atsilikusi, vyriausybė, norėdama įgyti užsienio valiutos, yra priversta eksportuoti ūkio produktus ir akmens anglį. Todėl pasitaiko, kad tų dalykų karta patiems lenkams trūksta. Pirmadieniais negalima gauti mėsos, vaisiai ir daržovės retai pasitaiko krautuose, prieš maisto krautuves dažnai susidaro pirkėjų eilės. Gomulka norėjo sušaukti Comecon (komunistų ekonominės bendruomenės) konferenciją, nes Lenkija pritrūko mėsos, bet rusai atsakė, kad ir jiems trūksta. Matydami, kaip gerai gyvena vokiečiai, lenkai klausia, kas pralaimėjo paskutinį karą: jie ar vokiečiai? Komunistinė vyriausybė žadėjo daryti reformų ir pagerinti žmonių gyvenimą, bet nieko nedarė. De fakto, gyvenimas dar pablogėjo. Savaime aišku, kad su mažėjus ūkio produktams ir pakilus jų kainoms lenkai susierzino ir kai kur pradėjo maištauti prieš vyriausybę.

Kruvinas maištas prasidėjo Dancige. Išgirdę apie tokį didelį kainų pakėlimą, Lenino laivų statyklos darbininkai pradėjo streikuoti ir protestuoti. Norėdami parodyti savo nepasitenkinimą, jie nužygiavo prie partijos būstinės ir ją uždegė. Prie darbininkų bėgint prisidėjo 20.000 žmonių minia. Karštesni elementai padegė geležinkelio stotį, daužė krautuvių langus ir pradėjo plėsti krautuves. Išgirdusi, kas dedasi, Lenkijos vyriausybė pasiuntė Dancigan vicepremierą Kociolkę, kad naujais reformų pažadais nuramintų maištaujančius. Bet niekas jo neklausė, ir maištavimas persimetė į kitus miestus: Štetiną, Gdynią, Slupską

Breslavą, Poznanę, Katovicus, Lodzę, Krokuvą ir Varšuvą.

Didžiausias maištavimas įvyko Štetine. Visi keliai buvo uždaryti, susisiekimas nutrauktas, Matydama, kad minia policijos neklauso Lenkijos vyriausybė pasiuntė Štetinan tankų dalinį, kad išvaikytų maištaujančius. Žmonės, žinoma, traukėsi tankams iš kelio. Bet Švedijos žurnalistas Thunberg pais matė, kaip viena moteris su mergaite nesitraukė tankams iš kelio ir abi buvo sutraiškytos. Netoli jų stovėjęs kareivis pradėjo verkti.

Staigus ir didelis kainų pakėlimas buvo stambi Gomulkos klaida, dėl kurios jis neteko komunistų partijos sekretoriaus vietos. Antrą klaidą jis padarė laiko atžvilgiu jis pakėlė kainas tada, kai žmonės norėjo apsipirkti šventėms. D. amatiškas kainų pakėlimas buvo smūgis Lenkijos katalikams, kurie sudaro 82% gyventojų ir nori praleisti Kalėdų šventes jaukiuose nuotaikoje. Trečią klaidą padarė premjeras Cyrankiewicz, išvadindamas protestuojančius darbininkus chuliganais. To tenkai priimti negalėjo ir protestavo Cyrankiewicz prarado premjero vietą ir tapo prezidentu.

Norėdama numalšinti maištus, komunistų partijos vadovybė pakėlė ne sistemą, bet keletą žmonių. Naujas partijos sekretorius Edvardas Gierkas yra gabus organizatorius. Jis ilgą laiką gyveno Prancūzijoje ir Belgijoje ir tik po karo grįžo Lenkijon. Jis pasakė lenkams «Mes turime rasti atsakymą, kodėl įvyko tie kruvini incidentai. Atsakymas turės būti nuoširdus ir be jokio savęs pateisinimo. Pagrindinė tiesa yra ta — komunistų partija turi turėti glaudų ryšį su tauta ir bendrą kalbą su darbininkais». Iš jo žodžių logiškai seka, kad (pabaiga 4 pusl.)

Dar Karta Pamatykim

Praėjusį sekmadienį Azuolyniečiai žavėjo visus savo šokiais. Ateikim šį sekmadienį pamatyti, kokius šokius jie parodys! Po programos vaisės ir šokiai.

Dviejuose Horizontuose

KRASNOJARSKO LIETUVIAI IR CHRUSČIOVAS

Šiuo metu laisvajame pasaulyje, o taip pat ir Sovietų Sąjungoje vėl plačiai minimas buv. Sovietų Sąjungos valdovo N. Chruščiovo vardas ryšium su jo atsiminimais, kuriuos dabar spausdina JAV išeinąs «Life» žurnalas. Patys atsiminimai dėl jų autentiškumo kelia daug kontroversijų. Bet ne mano reikalas tai spręsti. O šia proga tik noriu išskirti vieną akimirką iš veiktimos praeitės.

Chruščiovą gerai prisimena ir kai kurie Amerikos lietuviai, kai laimingomis aplinkybėmis sutapusių asmeninių kontaktų dėka Sovietų Sąjungos valdovas išleido vienų kitų gimines Amerikon dar tuo metu, kai tokie išleidimai buvo beveik neįpraktikuojami. Taip pat manau, kad Chruščiovą nepiktų žodžiu prisimenamei beveik visi, kurių giminiams ar pažįstamiems iš Sibiro vergų stovyklų jis leido grįžti Lietuvon, tuo sugriaudamas ant vergų pečių išlaikomą anglies ir miško kirtimo pramonę tolimojoje Azijos šiaurėje.

Bet iš gyvųjų liudininkų veikalų ar pasakojimų išskyla vienas įdomus momentas, kaip Krasnojarske tebegyveną lietuviai tremtiniai tikintieji 1958 m. siuntė delegaciją Kremliun pas Chruščiovą, kad būtų sugražintas leidimas veikti lietuvių katalikų bažnyčiai Krasnojarsko mieste. Tą faktą ypač išskiria amerikietis jis žuaitas kun. Walter Ciszek, iškalbėjęs Sovietų Sąjungos koncentracijos stovyklose ir

kalėjimuose 23 metus, didelio populiarumo susilaukusio je knygoje «With God in Russia». Kaip tik atmintiniais 1958 metais kun. Ciszek, lietuvių klebonui kun. Jonui staigiai mirus ar buvus nežinomomis aplinkybėmis nužudytam, buvo pakviestas eiti Krasnojarsko lietuvių parapijos klebono pareigas. Tuo metu Krasnojarsko lietuvių parapijos bažnyčia buvusi įrengta viename aukštomis lubomis barake, kur galejo tilpti iki 200 žmonių. Bažnyčią puošė tremtinių rankomis išpaustybas altorius, pasieniose iškabintos Kryžiaus kelių stotys ir klauasykla. Kadangi bažnytelė visą laiką buvusi perpildyta tikinčiųjų ir parapija išvystė gyvą veiklą, vietinės valdžios organai nutarė leidimą atimti bažnyčiai toliau veikti. Tada parapijiečiai sujudo. Jie net reikalavo vietinės valdžios, kad, jei atima leidimą jų naujai bažnyčiai veikti, tai tegu sugražina didžiąją Krasnojarsko katalikų bažnyčią, jau kuris laikas paversta radijo stotimi.

Kai iš vietinės valdžios nebuvo gauta jokio teigiamo atsakymo, lietuviai tikintieji vėl šaukė masinį susirinkimą ir jo metu pasirašė peticiją ir išrinko delegaciją, kuri vyktų Kremliun pas pat Chruščiovą reikalauti, kad lietuvių bažnyčiai Krasnojarske būtų sugražintas leidimas ir toliau veikti.

Įdomu, kad delegaciją sudarė tik vienas asmuo — Krasnojarsko lietuvių parapijos k-to pirminė Rožė, apie 40 metų amžiaus moteris. Ji su peticija nuvyko Mask

von ir tris dienas beldėsi Kremliaus duryse, kad galėtų susitikti su Chruščiovu. Bet tokio leidimo negavo. Neturėjo jo pasimatymą tik su visos Sovietų Sąjungos kulto komiteta, kuriam ir paliko peticiją.

Kuo baigėsi šios didelės Krasnojarsko lietuvių tikinčiųjų pastangos išlaikyti savo bažnyčią bei parapiją, ne aišku, nes kun. Walter Ciszek tuoju buvo ištremitas Abakanan. Kai po metų slapta vėl aplankė Krasnojarsko lietuvius. Mišias laikė ir meldėsi jau privačiuose butuose.

Ši netolimos istorijos akimirka išskelta kaip tik tam, kad pamatytumėm, kokią gyvą rezistencinę dvasią yra išlaikę lietuviai tikintieji, išblaškyti po plačiuosius Sovietų Sąjungos plotus. Ar ne šią pačią dvasią dabar atkartoja laisvajame pasaulyje gyvenanti mūsų studentija ir bendrai jaunimas, taip vieningai ir efektingai protestuojąs, kad Brazinskai išliktų laisvėje ir dėl jūrininko Simo Kudirkos žioplaiško išdavimo Sovietams.

Faktai kalba, kad gyvoji tauta anapus geležinės uždangos ir laisvoji išeivija su mūsų gyvuoju jaunimu yra išlikę tikri lietuviai ir, kur pa liečiami laisvės reikalai, visi esame vieningi tos pačios laisvės siekiančios lietuvių tautos vaikai.

NEGALIMA SMERKTI KARO

Prieš akis tik ką 1970 metais Lietuvoje išleista brošiūra Tarybiniai įstatymai apie religinius kultus ir sąžinės laisvę. Tai atsakymas didelio dėmesio laisvajame pasaulyje susilaukusiai dr. J. Savojo knygai «The War Against God in Lithuania». Iš paties

brošiūros išleidimo fakto matome, kokia skaudi rakštis dabartiniams Lietuvos valdovams yra dr. Savojo knyga, išleista lietuvių ir aagly kalbomis.

Ką gi norima įrodyti virš minėtoje brošiūroje? O gi kokia sąžinės laisvė dabar yra Lietuvoje. Duodami net visoki išprieivartauti Lietuvos kunigų pasisakymai, kurie anksčiau buvo skelbti «Gimtajame krašte», «Vilnyje» ar «Laisvėje». Duoti atsakymą visokiems tuštybėmis ir melu pagrįstiems išvedžiojimams reikėtų ilgoko ir išsamaus straipsnio. Čia teiškelsiu tik vieną faktą, — kaip sekami kunigų pamokslai

Sovietų Sąjungos valdovai ir jų trubadūrai bent oficialiai visada smerkia karus ir į vadınamųjų «taikos šalininkų» komitetus įtraukia net kunigus laisvojo pasaulio sąžinei mulkinti. Bet kai dabar Lietuvoje per pamokslus pasmerkia karus, jie yra viešai puolami. Štai ištrauka iš brošiūros:

«...Štai Lazdijų rajone Šlavantų bažnyčioje per pamokslą buvo teigama, kad už blogus darbus Dievas baudžias pasaulį visokiomis bausmėmis. Viena jų esą karai. Kova prieš karą pavojų esanti atgaila, o Šiaulių Petro ir Povilo bažnyčioje pasakytame pamoksle karų priežastis buvo nusakyta taip: «Anksčiau vyko karai ir dabar kai kuriose vietose liejasi kraujas. Visa tai atsitinka todėl, kad žmonės nebetiki antgamtinėmis jėgomis, pomirtiniu gyvenimu...» (psl. 29).

Kas čia blogo tuose pamoksluose, dėl kurių saugumas prikibo? I tai atsako tolimėsnis brošiūros sakiny:

«Pamokslininkai užmėskuojo karo kurstytoją — tarpt. imperialismą, visų pirma amerikonišką...» (psl. 29)

Tokia «sąžinės laisvė» dabar Lietuvoje: jei kunigas išsakyklos nekeikia Amerikos, jis jau yra priešas.

O kas kunigui Lietuvoje ir visoje Sovietų Sąjungoje belieka veikti, skelbia šis pavarkis: «Vietinės Tarybos, jų vykdomieji komitetai stebi, kad religinės bendruomenės neužsimintų veikla, išskyrus tikinčiųjų religinių poreikių tenkinimas: neorganizuotų bažnyčiose specialių koncertų, savišalpos kasų, kooperatyvų, neuzziimintų laboratorijų; nebūtų organizuojami specialūs susirinkimai visokiomis tikinčiųjų kategorijoms: vaikams, jaunimui, moterims; nebūtų sudarinėjami specialūs būreliai religijai mokyti, kad neorganizuotų ekskursijų, bibliotekų ir kitokių priemonių, kurios priklauso valetybinių bei visuomeninių organizacijų kompetencijai...» (psl. 23).

Istatymas nepaprastai kietas ir todėl nenustembame, kad tiek daug bylų vis keliama Lietuvoje dirbantiems kunigams. Bet iš kitos pusės taip pat žinoma, kad kai kurių lietuvių pareigūnų dėkatas istatymas ne kartą būna ir apeinamas iki tam tikro laiko.

VI. Rmjs

Liepsnos ir Apmaudo Asočiai

JURGIS GLIAUDA

PREMIJUOTAS ROMANAS

(Pėsinys)

Paspausi mygtuką — vanduo įsipils į puodą, paspausi kitą — pati išeinamoji privažiuos prie durų. Nereikės šuoliuoti, kaip dabar šuoliuotame į užkluonę.

Žmonės švinkštė ir prunkštė. Jatulis juokėsi kartu su visais.

Vieną kartą buvo mažas, greit nusekęs gandas, kad Jatulis ant kažin kurio kumetyniško vaikigalio galvos buvo uždėjęs ranką. Tokį dalyką pats įstatymas draudžia klero brolijai, tai yra vaiko palaiminimas, vaiko dvasios žalojimas. Bet gandas greit sutrupėjo anekdotuose, kaip ir tas pasikabėjimas su Baikausku apie Dievo buvimą, Marso kolūkius ir važiujančias išvietes.

Dar kažkas buvo pakabinęs ant knygyno durų popierinį skydelį: «Dievo nėra, o Belzebusas yra yra. Kunigai — jo tarnai.»

Aš nuėmiau popierių ir įmečiau sąslavų dėžėn. Ko pulti žmogų, kuris naudingas kolūkiui? Be to, agitropė nepriimtas skelbimas negali kaboti ant sienos.

Kaip Raikūnas ėmiau galvoti, kad Jatulis atsigaus iš jo pasiimto kulto slogvėio ir taps tarybinium žmogumi. Darbas socialistinei visuomeniui jau yra atsigavimo pradžia. Dėl nerealių Jatulio teorijų nereikia kvaršinti galvos. Juk lan kydami psichiatrinę ligoninę, ten nediskutuojame problemų su pacientais. Jatulio pirštai yra

auksas padarginei.
Pagaliau, argi ne Putinas-Mykolaitis šviežia man ir Raikūnui pavyzdžiu, kaip iš klero ateina našios jėgos į socializmą. Toks bus ir Jatulis. Tik reikia dar pakantumo ir kantrybės.

Kartą pasakiau Jatuliui:

— Gaivatinga simbolika jums reikia gyveneti, pilieti Jatuli kaudona vėliava siekių simbolis. Taip plaka vėjuje lyg liepsna. Pasirinkote simboliu nukryžiuotą žmogų. Miręs ir nukankintas jūsų kulto centre. Reikia dinamikos. Nūdienai dvasiai pagauti reikia gyvo žmogaus. Tai svarbu ir agitacine prasme. Pas mus gyvas žmogus! Pas Gorkį: žmogus — tai skamba išdidžiai. Pas Mieželaitį jau ir kalbėti neteaka — apoteozė: žmogus valdo pasaulį, žemę ir kosmą.

— Pas mus nėra simbolių, — pasakė Jatulis. — Yra gyvas Dievas. Tikime gyvą Dievą, kuris visada yra mūsų artumoje

— Kaip gi tikite gyvybe, jeigu prieš akis laikote negyvą kūną? Ar kaip simbolį, priešingą gyvybei?

— Visas tikėjimas išplaunkia iš to, kad aš tikiu, — atkakliai pakartojo Jatulis savo seną ir mįslingą tvirtinimą. Tai buvo jo nesugriauodamas individualybės paremtas sofizmas.

Aš pagalvojavau: vargšas, jis nepažįsta empiristinio metodo kuris atskiria realybę nuo iliuzijos.

— Esate savotiškai laimingas, — pašaipiai pasveikinau Jatulį, — turėdamas tokį įsitikinimą. Iš savo kelių kvadratinųjų metrų gyvenamojo ploto liūto dalį užleidžiate Dievui.

— Aš be pretenzijų į gyvenamą plotą. Ten yra vietos Dievui. Taip mudu ir sugyvename.

Sofizmas ir humoristika — iš padėties išsineria kaip vijurkas!

APIE NUSKANDINTUS KAČIUKUS

Vieną gražią dieną vaikai nuskandino kolūkio šulinio kibire kačiukus ir paskui juos palaidojo su viomis bedieviškojo komunizmo ceremonijomis. Komunistų partijos valdyboje kažkas iškėlė tą atsitikimą ir buvo tokios diskusijos. (Red.)

Raikūnas (kolūkio galva) nusišiepė:

— Šėtoniukai, juk jie galėjo palaidoti kačiukus ne su tarybinių, bet su religinių laidotuvių apeigomis. Su kryžiais, su giesmėmis apie amžiną atilsį. Tai būtų puikus paskatinimas religininkų šeimoms žvilgterėti, kaip apgailėtinais juokingai atrodo su prietarais išlydimas karstas kelionėn anan pasaulin.

Kažkas pasakė:

— Praleista puiki agitatyvinė proga. Ir tai dėl to, kad moterų keiksmiais palydėtas Baikauskiukas nubėgo nuo šulinio, kad niekas iš partaktyvo laikų nepatyrė reikalo. Aišku, šulinio kibire troškinti kačiukus smerktinas dalykas, bet iš įvykio būtų galima išspausti maksimumą agitropui. Pagaliau, ar ne Baikauskuko brolis yra aktyviausias kovojančių bedievių brigados pirmūnas?

— Pritarti kačiukų skandinimui kolūkio kibire niekas negalėtų, — kažkas mėgino sukelti šypsnį. — Bet pritarti, kad vaikai padėtų kačiukus popierinėse dėžutėse ir neštų laidoti su Internacjonalio giedojimu juo labiau negalime,

(Bus daugiau)

MŪSU LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Direktorius: Dr. José Ferreira Carrato

Redaktorius: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 20,00 visoje
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 100,00 P.
Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 0,40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 40,00 paskutiniajame
N Cr. \$ 20,00, viduriniuose puslapiuose N Cr. \$ 15,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisytių pertvarko savo nuostipūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtina išreikškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

«Vajei, Kaip Gražu!»

«Tikrai gražu! «Žavinga! «Kokie gražūs rūbai!«
«Ale tai šoka — kaip jaunos stirnaitės».

Taip ir panašiai kalbėjosi žmonės tarp šokių ir po šokių praėjusį sekmadienį Želinos salėje. Iš tiesu jau senokai bematēm taip gražiai šokamus mūsų tautinius šokius, kaip sušoko Urugvajaus lietuvių «Ažuolynas». Ir šoko daugiausiai mums visai nematytus šokius. Tik pora buvo jau seniau matytų, tačiau urugvajiečiai ir juos šoko savotiškai įdomiai, kad galėjo atrodyti kaip nauji.

Kuo yra gražūs «Ažuolyno» šokiai? Šokių gražumas pereina ir nuo šokėjų grakštumo, lengvumo (elegancijos) nuo darnumo ir lygiavimosi, sudarant įvairias figūras, kai didelis būrys jaunimo žingsniuoja, lankstosi, nardo, šoka visi kaip vienas, kai niekas, taip sakant, neišlenda iš linijos, neiššoka iš vėžių. Visu tuo atsižymėjo ažuolyniečiai. Žingsniai grakštūs, lygūs, suderinti. Buvo regimas didelis šokėjų susigijvenimas su savo šokiais. Idomos, gražios, įvairios šokių figūros ir sklandžiai, kažkaip natūraliai atliekamos. Nebuvo matyti jo kio sustingimo, kamuotumo, pasimetimų. Šokiai plaukio te plaukė, skriste skrido. Aprašyti šokimo grožį yra neįmanoma. Reikia pamatyti. O kad žiūrovams jie nepaprastai patiko, tai parodė plojimai šokių viduryje, net po kelis kartus, kai tik publika pagavo figūrų gražiausias vietas. Musų žiūrovams tai neįprasta. Sanpauliškiai yra gana šykštūs ploti ir geriausiai sudainuotoms dainoms. O čia karštai plojo, šaukė «bis», prašė pakartoti, Taip, Ažuolynas pagavo žiūrėjusiųjų akis ir širdis. Daug nustojo, kas to nematė.

Žinoma, šokių grožį labai padidino nepaprastai gražūs mēgaičių ir vaikinių tautiniai rūbai. Margumo mūsų rūbams netrūks. Regim jų ir S. Paulo mergaičių turimuose drabužiuose. Bet ažuolyniečių drabužių spalvos labai šiltos, gyvos, skoningai suderintos. Žiūri žiūri ir jautiesi tartum gražiausią įvairiaspalvį gyvą gėlyną regis. O tai yra nuopelnas jų gabaus audėjo p. Vytauto Do relio. Po p. Anastazij s Tamošaitienės austų drabužių, neteko kitur matyti taip gražiai išaustų, kaip p. Dorelio. Rūbų spalvingumas, šokių grakštumas bei darumas, na ir pačių šokėjų klestinti jaunystė sužavėjo žiūrėjusius ir jie, atsipeikėję iš malonaus apstulbimo, nesigailėjo karštų katučių.

Kas norit įsitikinti, jog čia neperdėtai viskas girama, kas svetima, ateikite šį sekmadienį į Šv. Kazimiero parapijos salę ir pasižiūrėkite. Pasidžiaugsite ir jūs! Nors čia ažuolyniečiai šoks naujus, kitus šokius, kurių nešoko Želinoje, bet gal priprašysim pakartoti ir pačius įdomiausius jau šoktus, kurių jie nekartojo Želinoje, nors publika ir labai prašė pakartoti!

ŠEIMA

IŠTEKĖJUSI MOTERIS

KODĖL ŠEIMOS NESISKIRIA?

«Laiškų Lietuviams» spalio siirašytas straipsnis «Kodėl mėnesio numeryje išsiskyrusios Moters slapyvardžiu pašosi, jeigu jau ne atsakymo,

tai bent patikslinimo ar papildymo. Jeigu tikrai jis rašytas moters, kuriai teko patirti skyrybų siaubą, tai straipsnis ir jame atsispindintį kartėlį beveik būtų galima pateisinti. Kitu atveju, į šeimininį gyvenimą vertėtų pažvelgti objektyviau. Autorė teigia, kad šeima, tuoj po vedybų buvusi rojaus kampeliu, ilgainiui pavirsta tikru pragaru, kuriame nē tik nėra bendros kalbos, jaukumo ir poilsio, bet kiekvienas šeimos narys turi eiti savais keliais, nes negali toliau tokios padėties pakęsti.

Perskaičius straipsnį, nenoromis peršasi mintis, kad šeimų suirimo priežastimi autorė dažniausiai laiko vyrus, o moterys yra tik nekaltos aukos. Ta galvosena populiari nē tik lietuviuose. Amerikos skyrybų teismai ją taip pat praktikuoja, apkraudami išsiskyrusį vyrą įvairiais, ypač finansiniais, įsipareigojimais, o vaikus palikdami motinoms. Tačiau tokia galvosena yra tragiškai klaidinga.

Savo straipsnyje autorė sukuria atšiaurų, savanauoj vyrą ir kenčiančią, neįvertintą, tik pasitenkinimo įrankiu virtusią moterį Aišku, su tokia nusistatymu žvelgiant į šeimyninį gyvenimą ir jame atsirandančias problemas, nieko kita nelieka, tik skirtis.

Beskaitydama straipsnį, prisiminiau vieną atsitikimą iš netolimos praeities. Dvi kaimynės nutarė įsitaisyti darželius. Idėjo daug darbo, lėšų ir rūpesčio, kol plykos lysės apsidengė žiedais. Visa apylinkė sustodavo pasigėrėti gėlių margumu. Savaitėms slenkant, vienos kaimynės darželis ėmė menkti, blukti, džiūti, piktžolėmis apžvelti, o antrosios, rodos, vis gražėjo. Pirmoji keikė oro užteršimą, karštą vasarą, blogas sėklas ir žemę, o antroji, beveik nepakeldama galvos nuo darbo, laistė, ravėjo, prižiūrėjo gėles. Ji suprato, kad gražus darželis reikalauja nuolatinės priežiūros ir dėmesio — dūsavimais ir piktais žodžiais jo neužauginai. Nuvytusio darželio savininkė reikia palyginti su viena moterimi, kuri, vedyboms iširus, priežasčių ieško visur, o pati į save nepažvelgia.

Net ir šiais «pažangiaisiais» laikais moteris yra šeimos židinio kurstytoja bei saugotoja. Šeimos gerovė priklauso nuo jos sugebėjimo ir atsakomybės jausmo. Meilė reikia puoselėti, ugdyti, dažnai nuryjant savo užsispyrimą ir įžeistą savimeilę. Jeigu susituokusieji parodytų vienas kitam bent kiek mandagumo ir pagarbos kasdieniškame gyvenime, kiek to skiria pažįstamiems, skyrybos bent dviem trečdaliais sumažėtų. Nē vienas vyras neatsispirs švelnumui. Autorė rašo apie moterį, kuri mėgo perstatinėti baldus, o vyras to nekentė. Jeigu ji būtų vyrą gražiai paprašiusi, jo patarimo paklausiusi, atradusi tam tinkamą minutę jis mielai būtų tam pritaręs

ir pats padėjęs.

Jeigu vyrai tariamai užmiršta romantiką, tai yra ne jų piktos valios, o tik neapdairumo reiškinys. Moteris turi suprasti, kad vyro gyvenimas yra sunkesnis, jo kova už būvį, už visos šeimos gerovę, aršesnė. Moteris pati turėtų stengtis sukurti romantiškesnę aplinką ir nuotaikas. Kodėl ji pati vyro nepabučiuoja, gero žodžio neprataria? Kodėl neparodo, kad jis yra patrauklus ir mielas, kaip prieš vestuves, nors pakaušis šviečia ir diržas sunkiai sueina? Kodėl nepasitinka grįžtančio iš darbo su šypsniu ir nepasako pasiilgusi, užuot eilės skundų vaikais, namais ir savo likimu?

Šeimos darnumo ir sugyvenimo išlaikymas yra 24 valandų darbas ir dažnai nelengvas, bet rezultatai verti pastangų. Jeigu didelė to darbo dalis tenka moteriai, tai kas? Moteriai Dievas davė jautresnę prigimtį, davė švelnumą, daugiau kantrybės, tad kodėl tai nepanaudoti, statant bendrą vedybinio gyvenimo pilį, kurioje dviem žmonėm jauku ir gera gyventi? Šypsena; geras žodys, užuojauta nedaug kainuoja, bet neša šimteriopus procentus. Jeigu vyras ir po 15 vedybinio gyvenimo metų jausi, kad jis žmonai visur bus, įdomus, patrauklus, tai jam nereikės ieškoti neleistinų draugysčių kitur. Jeigu romantika ir viešas meilės išreikšimas namuose bus ne svečias, o namiškis, vyras tos romantikos nesidrovės. Ne visi žmonės, ypač vyrai, yra tiek jautrūs, kad numanytų, kas kitam žmogui patinka, malonu ar nemalonu. Jeigu kuris nors vyro veiksmas moterį erzina ar žemina, ji tai turėtų atvirai ir taktiškai pasakyti, gal būtų pasiūlydama kitą malonesnį ar tinkamesnį pakaitalą.

Vyresnieji lietaviai, užauginti Europoje su visa eile teimų, kuriais liesti yra gėda ir nepadorus, turėtų prisiversti ir išmokyti vyro žmonos intymiajame bendravime tuo nepadorumu nusikratyti. Tada išnyktų neapgaltos vyrų grubumas ir verksmingasis moterų skundimasis, kad vyrai jas išnaudoja. Atvirumas šeimėje yra labai svarbus. Jeigu vyro elgesys ne aktas, atšalimas moterį įžeidžia, skaudina, ji būtinai į tai turi atkreipti jo dėmesį. Ne išmėtinėjimais, priekaištais, bambėjimu, bet švelniu žodžiu. Joks vyras negalės į jos pastabas tinkamai nereaguoti.

Šeimyninio darželio puošimą ir puoselėjimą reikia pradėti nuo pat jungtųjų dienos o ne laukti, kol beveik neko išgelbsimo nebėlikę. Protimas — lyg antras prigimimas — teigia liaudies išmintis. Išmintinga ir laiminga moteris, kuri tai anksti supranta ir vedybinio gyvenimo vaira suka taip sumaniai, kad jie rieda švelniai ir patogiai. Tokiai moteriai niekada nereikia pasirašyti «išsiskyrusios» slapyvardžiu.

IVYKIAI RODO, KAD MASKVA JAUCIASI NESAUGI

NEW YORK. — The N. Y. Times vienas redaktorių, Harry Schwartz, savo laikraštį rašo apie Maskvos problemas. Jų diplomatai visose sositinėse norėjo įtikinti, jog komunizmas yra ateities būtenybė, o Amerikos galybė žlunganti ji nėra patikimas sąjungininkas, anksčiau ar vėliau ji subyrės, tai, vadinasi, kol nevelu, reikia susidėti su Maskva ir iš anksto įsigyti jos simpatijas ir paramą.

Deja, dideliama sovietų diplomatų sumišimui, įvykiai rodo ką kita. Štai paskutiniųjų dienų neramumai Lenkijoje sumišė jiems kortas. Kitas reikalas irgi neramina rusus, kad net reikėjo surengti žydams teismą Leningrade. O kas gi nežino apie intelektualio disidentų judėjimą pačioj Rusijoje? Gomulka iki to laiko buvo ištikimas Maskvai, ir jo pozicija buvo laikoma tvirta, ypač po Brandto vizito ir delių koncesijų iš Vokietijos. Ar po tų įvykių Lenkijoje gali kur s kitas Rytų Europos vadas jaustis esąs saugus? Gomulkos atvejis parodo, kad net ir Maskva negali apsaugoti savo ištikimiausio.

RUSŲ DISIDENTAI

Dabar disidentai ir nepatenkinti Rytų Europoje dar labiau kels galvas ir rėks. Patys Kremliaus valdovai tikisi, jog ir jų darbininkai dabar drąsiau reikalauts geresnių sąlygų. 1962 m. Chruščiovui pakėlus mėsos ir sviesto kainas, Novočerkaske buvo kilusios kruvinos riaušės. 1971 metų sovietų biudžete buvo numatyta pakelti kainas kai kuriems produktams. Galimas dalykas, kad jie to dabar ne išdrįs daryti ir paliks rėse nu kainų.

Leningrado teismas rodo, kokių priemonių reikia imtis, kad galėtų prilaikyti žydus. Jie mano, kad tik represijomis ir bauginimais suvaldys kylantį žydų nacionalizmą, kurį vadina sionizmu.

LIETUVIŲ PAVYZDYS

Ne vien žydai yra vienintelė nepatenkinta mažuma sovietijoje. Du atsitikimai su lietuviais — sėkmingas pabėgimas į Turkiją ir nesėkmingas į Ameriką — parodo irgi, kokie jie nelaimingi anoj sistemoj. Specialistai apie sovietus tvirtina, kad sovietijoje viešpatauja visuotinis nepasitenkinimas tarp visų mažumų, pradedant ukrainiečiais, pabaltiečiais ir moldaviečiais vakaruose, baigiant kaukaziečiais ir Centrinės Azijos gyventojais.

KAS GYVAS - VISI I «AŽUOLYNO» ŠONTUS

RUA JUATINDIBÁ, 20 — P. DA MOÓCA — SÃO PAULO, 13

BR. L. BENDRUOMENĖS TARYBOS POSĖDIS

Šio mėnesio 30 dieną, šeštadienį, 16 valanda šaukiamas Bendruomenės Tarybos posėdis. Jis bus Vila Zelinos klebonijoje. Posėdyje kviečiami dalyvauti ne tik visi Tarybos nariai, bet ir visų S. Paulo lietuviškų organizacijų atstovai. Dienotvarkėje pasitarimas, kaip atšvęsti Vasario 16 dieną.

Br. L. Tarybos pirmininkas
Juozas Čiuvininkas

Mooca

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Šį šeštadienį nebus popietinių mišių 17 valandą. Bus tik 8 valandą ryto.

14 valandą prasidės Urugvajaus lietuvių jaunimo «Ažuolynas» tautinių šokių koncertas. Tai paskutinis mielųjų svečių pasirodymas Brazilijoje. Dalyvaukime kuo skaitlingiausiai!

Po programos bus šeiminis kos vaisės ir šokiai.

Pakvietimų bus galima gauti prie įėjimo, bet reikia anksčiau atvykti, kad bilietai išdavinamas nesukliudytų programos.

«AUSROS» CHORISTŲ DĖMES U!

Kadangi jau čia pat Vasario šešioliktoji ir ją reiks viešai ar kitaip paminėti, tai visi choristai labai prašomi būtinai dalyvauti šį šeštadienį choro repeticijoje.

J. Kiočkas, S. J.
Dirigentas

VILA ANASTACIO

Šį šeštadienį, sausio 23 dieną

na 20 valanda Dr. J. Basanavičiaus mokyklos salėje bus «Ažuolyno» priėmimas, veiks ir čia jie pašoks tautinius šokius. Kviečiami apsilankyti ne tik Vila Anastacio, bet ir kitų bairrų lietuviai.

Petras Žarkauskas

Dr. J. Basanavičiaus m-lai
remti būrelio pirmininkas

SUSIRINKIMAS

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą sekmadienį, šio mėnesio 31 dieną, 1 valandą.

Dienotvarkėje: metinė veiklos apyskaita, aptarimas metinio veiklos kalendoriaus naujos valdybos rinkimai, klausimai ir sumanymai.

Juozas Baužys
Šv. Juozapo Vyrų Brolijos
pirmininkas

PAMATYSIT STOVYKLĄ

Sausio 31 dieną, sekmadienį, 18 valandą (po 17 val mišių) bus rodomos skaidrės slides iš buvusios jaunimo stovyklos, Šv. Kazimiero parapijos salėje.

130 spalvotų skaidrių parodys stovyklos vaizdus ir veidus.

1a pačia proga bus galima

DR. ANTONIO SIAULYS C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetrícia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS Cirurgião Dentista p/ Universidade de São Paulo RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,
Vila Prudente, Tel. 63-5352

Aliança Lituana Brasileira de Beneficência e Assistência Social
convida os Senhores Socios para se reunirem em
Assembleia Geral Ordinaria

a realizar-se no dia 31 de Janeiro de 1971, às 17 horas,
em sua sede social à Rua Lituania, 67, nesta Capital -
Moóca, a fim de deliberarem a seguinte ordem do dia:

- Relatorio da Diretoria, balanço geral, parecer da Comissão Revisora,
- Eleição dos membros da Diretoria, Comissão Revisora e suplentes para exercício de 1971-72,
- Outros assuntos de interesse da Aliança.

Não havendo numero legal para a reunião em primeira convocação, ficam os Senhores Associados convocados desde já para se reunirem em segunda convocação às 17,30 horas, no mesmo dia e local.
São Paulo, 20 de Dezembro de 1970.

Presidente - Alexandre Bumblis

Sveikiname Urugvajaus jaunimo sambūrį

AZUOLYNA

atvykusį į S. Paulį ir džiuginantį mus, darniai ir graškiai šokant čia tautinius šokius.

Linkime daug darbingų metų!

"Žilvitis"

ir dr. El. Draugelio at-kų kuopa

pamatyti ir stovyklautojų piešinius. Programa užtruks apie pusantros valandos. Ji bus papildoma filmu iš kitų kraštų lietuvių gyvenimo.

Įėjimas neapmokamas. Kviečiami stovyklautojai, tėveliai, ir visi, kurie norėtų pasidžiaugti mūsų jaunimu. Čia bus galima užsisakyti nuot. aukų atminčiai.

PADĖKA

Labai dėkujame Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserims Putname, Amerikoje, už atsiųstas knygas premijoms ir už «Eglutės» komplektus, o p. Vladui Vijeikiui už liuanistinę medžiagą.

Antanas Saulaitis, S. J.
Stovyklos organizatorius

UŽSIMOKĖJO UŽ M. L.

Jeronimas Blujus, Š. Amerika, 20 dolerių už 2 metus.

Pr. Satkūnas 35 kr., Antanina Daniilienė 30 kr. Po 25 kr.: Kazys Musteikis, Antanas Bakanauskas ir Adolfas Šerena.

Po 20 kr.: Veronika Vaišnorienė, Antanina Gudavičienė, Juozas Juodgudis, Juozas Kamarauskas, Jurgis Juzėnas, Apolinaras Jočys, Liudas Ralickas.

Anelė Jokubauskienė 15 kr. Visiems užsimokėjusiems, o Juozui Baužiui už patarpinį kavimą nuoširdus ačiū!

M. L. Administracija

KODĖL TIK 4 PUSLAPIAI?

Jau kelios savaitės ML išei na tik 4 puslapių. Kodėl? Vie na priežastis: kai tik pasitai-ko šventė savaitės viduryje,

rinkėjas negali surinkti šešių puslapių. O kaip tik Kalėdų šventės ir Nauji metai buvo tokios ekstra šventės.

Antra priežastis: spaustu- vės direktorius p. B. Šukevi-čius taiso spausdinamąją ma-šina, tai irgi kliudo darbus. Administracija tikisi, kad pa- taisyti mašinas bus galima vėl grįžti prie 6 puslapių.

IEŠKOMA

Ona GURNEVIČIENĖ, gyve- nanti Kaune, Pramonės Pr. 73-94 ieško savo sūnaus JUO- ZO GURNEVIČIAUS, (sūnus Bronislovo). Kas žinotų ar jis gyvas, ar jau miręs, malonė- kit pranešti ML redakcijai.

GERA NAUJENA!

S. Paulo gubernatorius Lau- do Natel paskelbė, kad šiais mokslo metais nebus pamokų pradžios mokyklų mokiniams (escolas primarias). Lietuviai išnaudokim tą laisvą dieną at- siųsti vaikus porai valandų į liuanistinę mokyklą tiek Mokon, tiek Zeliton. Ar tos pamokos bus prieš pietus, ar po pietų paskelbsim vėliau. Bet viena yra tikra: dabar ne- bebus galima išsikabinėti kad- vaikams turi lankyti valdžios mokyklas ir neturi laiko lie- tuviškai mokyklai. Dabar bus laiko dalyvauti liuanistinėse mokyklose šeštadieniais.

RIO DE JANEIRO

Sausio 18 mirė a.a. JUOZAS RAMANAUSKAS. Liko žmona ir daktė. Nuoširdi užuojauta ML skaitytojų šeimai!

Sausio 31 d. 11 val. bus pa- dėkos mišios lietuvių kopy- čioje Soninės Saurausaitės

(pabaiga iš 1 pusl.)

iki šiol to nebuvo. Tauta sau, partija sau.

Per 25 komunistų režimo metus Lenkija pergyveno jau 2 stambius maištavimus. 1956 m. Poznanės darbininkai ir studentai žygiavo gatvėmis ir reikalavo laisvės ir duonos. Tada komunistų partija nusi- kratė keliais savo lyderiais ir partijos priešakyje pastatė Gomulką. Šis kitados kalbėjo apie «lenkišką kelią į socia- lizmą», bet griežtai laikėsi ru- sų nustatytų gairių ir, gudriai manevruodamas, išsilaikė val- džioje 14 metų. Bet žmonėms pažadų nepakanka, ir šmet atėjo Gomulkos eilė. Nežinia ar Edvardas Gierek pasimo- kys iš Gomulkos klaidų. Prie- Kalėdas jis pareiškė, kad pre- kių kainos bus užšalintos dviems metams ir kad Lenkiš jos vyriausybė nori normali- zuoti savo santykius su Baž- nyčia. Aišku, su daugumos no- rais reikia skaitytis.

ketvirtojo gimtadienio proga. Jos mamytė yra išrinkta liet. kolonijos kaip iškilioji motina.

Vasario 14 d. 11 val bus pa- maldos Lietuvos Nepriklauso- mybės šventės proga. Kvie- čiams gausiai dalyvauti.

Primeinama, kad pirmaisiais mėnesio sekmadieniais yra lietuvių kolonijos mišios 11 va aną. Lietuviai prašomi dalyvauti savose pamaldose.

Prei. Z. Ignatavičius šią sa- vaitę lankėsi S. Paulyje.

SUŽE STAS. Eismo nelai- mėje buvo sužalotas inž. Ze- nonas Bačelis. Bet jau baigia gydytis. Užuojauta ištikimam ML bendradarbiui!

KITAS LIETUVS NUTEISTAS MIRT!

Maskvos laikraščiai sausio 19 d. paskelbė, kad nuteistas mirti VYTAUTAS SIMOKAI- TIS, 34 metų, o jo žmona GRA- ŽINA trejiems metams sunkių jų privatos darbų. Už ką?

Praėjusių metų lapkričio 9 dieną juodu skrido lėktuvu iš Vilniaus Palangon ir bandė priversti lėktuvo kapitoną skristi Švedijon, kur jie norė- jo prašyti politinės laisvės. Bandymas nepasisekė. Jie bu- vo areštuoti. Kadangi žmona Gražina laukiasi kūdikio, tai jai bausmė švelnesnė. Simo- kaičio advokatas padavęs ape- liaciją aukščiausiam Mask- vos teismui, prašydamas pa- naikinti Vytautui mirties baus- mę.

Lietuviai, tuojau pat siųs- kim telegramas, rašykim laiš- kus Sovietų Ambasadoriui Rio de Janeiro, kad pakeistų mir- ties bausmę.